

IVN-MEDEDELINGEN OKTOBER 2015, NR. 9

In deze aflevering:

+ Komende evenementen

- ++ Opening expo 'Kleine musea'
- ++ Presentatie *Wij Europeanen*
- ++ Read My World: festival met grensverleggende literatuur
- ++ Presentatie nieuwste nummer *Extaze*
- ++ Taal in Bedrijf 2015
- ++ Symposium 'Klokkenluider of querulant?'

+ Varia

- ++ Pas verschenen (I): *Neerlandica Wratislaviensia 24*
- ++ Pas verschenen (II): *De Parelduiker* over Remco Campert
- ++ Oproep: Lekker Nederlands
- ++ Bordewijkjaar 2015
- ++ Schemerarchieven (9)
- ++ De werkbank (9)

1. KOMENDE EVENEMENTEN

1.1. Opening expo 'Kleine musea'

[ingezonden mededeling van Sjaak van der Leden, Stichting Kunst & Cultuur Stadshart]

Amsterdam dankt zijn faam voor een belangrijk deel aan de vele musea in de stad. Dan denken we in de eerste plaats aan het Rijksmuseum, het Van Gogh Museum, het Amsterdam Museum en het Stedelijk Museum. Deze musea hebben prachtige en waardevolle collecties die je beslist niet mag missen.

Amsterdam kent echter ook vele kleine musea die soms niet groter zijn dan een huiskamer. Musea gespecialiseerd op één onderwerp of op het leven en het werk van een bijzonder mens of kunstenaar. Met weinig middelen en veel liefde en inzet van veelal vrijwillige medewerkers leveren zij een bijzondere prestatie met een ruime openstelling en regelmatige wisseling van exposities, lezingen en rondleidingen.

De [Stichting Kunst & Cultuur Stadshart Amsterdam](#) presenteert negen van deze kleine en fijne musea in de vitrines van de Sint Antoniesbreestraat. Elk museum toont in drie vitrines met tekst en beeld zijn specialiteit en zijn programma.

Wanneer: vrijdag 2 oktober, 16.30 uur; opening van de expositie "Kleine Musea"
Waar: Huis de Pinto, Sint Antoniesbreestraat 69, 1011 HB Amsterdam

1.2. Presentatie *Wij Europeanen*

[ingezonden mededeling van Uitgeverij Bas Lubberhuizen]

In *Wij Europeanen* beschrijft schrijver, kunsthistoricus en journalist Wim de Wagt het mislukken van de vorming van een verenigd Europa vóór de Tweede Wereldoorlog. Waar is het misgegaan en hoe had de wereld er uitgezien als het wel was gelukt? *Wij Europeanen* vertelt de vergeten geschiedenis van Europa.

Het boek verschijnt 2 oktober. Reserveer alvast uw exemplaar en wees welkom op een van de lezingen door Wim de Wagt:

Nederlandse presentatie:

- vrijdag 2 oktober, 19.00 uur, Scheltema, Rokin 9, Amsterdam, aanmelden:
roos@scheltema.nl

En op:

- dinsdag 15 december, 20.00 u., Academisch Genootschap (AG), Parklaan 93, 5613 BC Eindhoven. De Wagt gaat in gesprek met hoogleraar politicologie **Hendrik Vos** (Universiteit van Gent, directeur Centrum voor EU-Studies).

[Reserveren](#) verplicht

[Wim de Wagt](#) is schrijver, kunsthistoricus en journalist. In 2013 publiceerde hij *De kunst van het herinneren. Een reis langs de verbeelding van verdriet en schoonheid.*

1.3. Read My World: festival met grensverleggende literatuur [ingezonden mededeling van Read My World]

Een duurloop van gedichten

In de dichtersmarathon 'Een duurloop van gedichten', die plaatsvindt in het kader van het festival met grensverleggende literatuur *Read My World*, lezen 30 dichters in een meedogenloos ritme elk drie gedichten voor: twee van zichzelf en één van een buitenlandse collega. Van podiumbeesten tot prevelaars, abstractici tot anekdotici en guppies tot geriaten. Ze trekken zonder onderbrekingen voorbij en tonen in zo'n tweeënhalf uur hoe spannend, werelds, divers en vooral lees- en beluisterbaar poëzie is.

Met: Sebastiene Postma, Esther Jansma, Kees van Houste, Kees 't Hart, Maarten Buser, Jaap Blonk, Annemieke Gerrist, Ted van Lieshout, Anna Enquist, Anneke Brassinga, Else Kempes, Ineke Riem, Adriaan van Dis, Bernice Chauly, Laksmi Pamuntjak, Omar Musa, Alfian Sa'at, Ricardo Domeneck, Hester Knibbe, Lucas Hirsch, Daan Zijen, Ramona Maramis, Saskia Stehouwer, K. Michel, Rozalie Hirs, Lieke Marsman, Sanne Pieters, Hannah van Wieringen, Kim Moore, Rens van der Knoop.

Wanneer: zaterdag 3 oktober, 20.00-23.00 u.

Waar: Tolhuistuin Amsterdam, IJpromenade 2, Grote Zaal

Our heroes

Elk land heeft zijn literaire helden: ze vertellen het verhaal van een land en zetten zo een land op de kaart. Multatuli's *Max Havelaar* wordt vaak aangehaald als het boek dat het begin van het einde van het Nederlands kolonialisme in Indonesië inluidde. Kartini was een Javaanse prinses die schreef over de onderdrukte positie van de vrouw in Indië. Multatuli en Kartini worden door Gustaaf Peek en Dyah Merta gelezen en met elkaar vergeleken.

Wanneer: zaterdag 3 oktober, 19.00-20.00 u.

Waar: Tolhuistuin, Tuinzaal

Muzikale 'piekeransen'

Dat woordje 'terug' is een korte muzikale voorstelling over het werk van Tjalie Robinson. Schrijver Renée van Marissing en muzikant/componist Sjoerd de Roij baseren zich op Robinsons 'piekeransen' en laten zich inspireren door de kritische blik, het poëtisch taalgebruik en de ogenschijnlijk luchtige observaties van deze schrijver en journalist, wiens thuis 'erg ver' was. Bewonderaar en kenner Marion Bloem geeft een korte inleiding.

Wanneer: zaterdag 3 oktober, 20.00-20.30 u.

Waar: Tolhuistuin, Tuinzaal

Het Indië en Indonesië van Adriaan van Dis

In de romans over zijn jeugd, *Nathan Sid* (1983), *Indische Duinen* (1994) en *Familieziek* (2002), gaat Adriaan van Dis uitgebreid in op zijn Indische achtergrond. Uit zijn werk en uit interviews komt naar voren dat hij deze achtergrond als traumatisch heeft ervaren en nooit echt heeft kunnen aarden in een gezin waarbinnen de heftige oorlogservaringen voor veel spanningen zorgden. Chris Keulemans gaat hierover met hem in gesprek.

Wanneer: zaterdag 3 oktober, 21.45-22.30 u.

Waar: Tolhuistuin, Tuinzaal

Tickets zijn verkrijgbaar bij www.ticketmaster.nl

1.4. Presentatie nieuwste nummer *Extaze*
[ingezonden mededeling van Cor Gout]

Extaze

IN SOCIËTEIT DE VEREENIGING

Verwantschap

Programma 8 oktober 2015

Marcel van Eeden: verwantschap met J. van Oudshoorn in beeld
Johanneke van Slooten: Pierre Boulez en zijn verwantschappen
(lezing met beeld en geluid)
Tobias Borsboom speelt Boulez (piano)
Willem ten Voorde: geluidsperformance
Nina Roos: beeldende kunst
Giuseppe Minervini: voordracht
Erika De Stercke: poëzie

Presentatie: Cor Gout
Licht en geluid: Harold Verra

Locatie: Sociëteit de Vereeniging, Kazernestraat 38b, Den Haag.
De zaal is open vanaf 19.45 uur (de deuren sluiten om 20.10 uur).
Het programma begint om 20.15 uur precies en loopt door tot 22.00 uur.
Entree: € 10,00 inclusief pauzedrankje.

Vormgeving: Els Kort, tekening: Nina Roos

Kaartjes reserveren: redactie@extaze.nl

1.5. Taal in Bedrijf 2015

[ingezonden mededeling van Nederlandse Taalunie]

Taal in Bedrijf is hét Vlaams-Nederlandse evenement op het gebied van taal- en spraaktechnologie. De Taalunie wil maatschappelijke organisaties en TST-aanbieders op dat interactieve evenement bijeenbrengen met als doel hen te inspireren om mensen deel te laten nemen aan het dagelijks leven dankzij de inzet van Nederlandstalige taal- en spraaktechnologie.

Tijdens *Taal in Bedrijf* 2015 wordt er gefocust op ouderenzorg, onderwijs en mensen met een communicatieve of lichamelijke beperking.

Wanneer: dinsdag 13 oktober, v.a. 10.00 u.

Waar: Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, Paleis der Academiën, Hertogsstraat 1, Brussel

Toegang vrij, maar i.v.m. de catering wel [aanmelden](#)

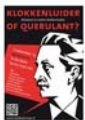
Het programma is [hier](#) te vinden

1.6. Symposium 'Klokkenluider of querulant?'

[ingezonden mededeling van Multatuli Huis, Amsterdam]

Ad Bos, Edward Snowden, Arthur Gotlieb: de laatste tijd zijn er regelmatig klokkenluiders in het nieuws. Multatuli was misschien wel de eerste klokkenluider ooit. Een goede reden om het fenomeen klokkenluider nader onder de loep te nemen. Wat kan Multatuli ons leren? Wat is de wenselijkheid van klokkenluiders in onze samenleving? Hebben Multatuli en zijn mede-klokkenluiders een substantiële bijdrage geleverd?

Klokkenluiders kunnen waardevol zijn als aankarters van misstanden, maar ook lastig als onruststokers, of zelfs irritant als onbetamelijke ruziezoekers die uit zijn op eigen gewin. De ophef heeft in Nederland zelfs aanleiding gegeven tot nieuwe wetgeving, om te voorzien in een "Huis voor klokkenluiders". Op dit symposium proberen we met sprekers en een forumdiscussie een antwoord te vinden op deze vragen.

Wanneer: zaterdag 7 november, 14.00-17.30 u.

Waar: De Balie, Kleine Gartmanplantsoen 10, 1017 RR Amsterdam

[Tickets](#)

→ kijk ook altijd even in de nieuwste aflevering van Neder-L, de oudste en allerbeste neerlandistische evenementen- en blogbank: <http://www.neder-l.nl> of <http://nederl.blogspot.com/>

2. VARIA

2.1. Pas verschenen (I): *Neerlandica Wratislaviensia* 24

[ingezonden mededeling van Jan Noordegraaf, Amsterdam]

Het onlangs verschenen deel 24 van *Neerlandica Wratislaviensia* bevat de volgende tien studies:

- Cor van Bree, Adpositionele configuraties in het Nederlands (p. 11-25)
- Siegfried Theissen, De frequentie van een vijftigtal dubbele en driedubbele voorzetsels (p. 27-42)
- Roland Willemys & Wim Vandenbussche, 'Im Westen nichts Neues'? Over diglossie, diaglossie en tussentaal in West-Vlaanderen (p. 43-65)
- Jan Noordegraaf, Koloniaal Nederlands in verandering. Afrikaans versus Amerikaans Leeg Duits (p. 67-91).
- Katarzyna Tryczynska, Collocaties in het *Juridisch Woordenboek* van Fockema Andreae. Een frequentieanalyse (p. 93-106)
- Stanislaw Prędotą, Nederlandsche equivalenten van Poolse spreekwoorden in *Chłopi* van W.S. Reymont (p. 107-114)
- Muriel Waterlot, Aanspreekvormen in Poolse, Nederlandse en Vlaamse onlinepersoneelsadvertentie voor hoogopgeleiden (p. 115-132)
- Jacek Karpiński, *KLM vs LOT vs Divi Divi Air*. Wat verbergt zich achter de namen van luchtvaartmaatschappijen in Polen en in het Nederlandse taalgebied? (p. 133-142)
- Dieter Stellmacher, *Steenkolenduits* und die Schwierigkeit, Sprache und Sprachgebrauch zu unterscheiden (p. 143- 152)
- C. Jac Conradie, Waar zijn de Afrikaanse mutatieven gebleven? (p. 153-162)

Verder is er een bespreking (p. 165-166) door Stanislaw Prędotą van *Niederländische Sprachwissenschaft. Eine Einführung* (Tübingen 2013), een boek van Ute Boonen, Ingeborg Harmes in samenwerking met Michaela Poß, Truus Kruijff en Gunther De Vogelaer.

[Neerlandica Wratislaviensia](#) 24. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 2014 [2015]. Onder redactie van Jacek Karpiński & Stanislaw Prędotą (= Acta Universitatis Wratislaviensis no 3619). 168 pp. ISSN 02396661 en ISSN 08600716.

2.2. Pas verschenen (II): *De Parelduiker* over Remco Campert

[ingezonden mededeling van Hein Aalders]

Op 8 oktober a.s. krijgt Remco Campert de Prijs der Nederlandse Letteren uitgereikt. In dit eerbetoon zag de redactie van *De Parelduiker* een extra reden om met dit dubbeldikke nummer een strik op het oeuvre en de persoonlijkheid van Nederlands meest geliefde schrijver van dit moment te spelden. Speciaal voor *De Parelduiker* heeft Campert zijn persoonlijke archief ter beschikking gesteld. De redactie diepte daaruit vele parels uit zijn roemruchte verleden op en vroeg auteurs bijdragen over zijn relatie met film en tv, zijn liefde voor jazz, de Antwerpse jaren (1964-1966), het officiële debuut in 1950 in Parijs (*Ten Lessons with Timothy*) en de vriendschap met Lucebert.

Een primeur is de briefwisseling tussen Simon Vinkenoog en Campert, een heftig dispuut over poëzie, hier voor het eerst gepubliceerd. Verder zien we Campert in dit rijk geïllustreerde nummer ook nog als poëziedirecteur, hoorspelschrijver, tekenaar en vertaler. Nooit eerder gepubliceerde foto's en documenten maken het nummer tot een absolute *must have* voor liefhebbers van het werk van Remco Campert. Dichters van nu ten slotte schreven een ode op de met de staatsprijs gelauwerde auteur.

M.m.v. Hein Aalders, C.J. Aarts, Mischa Andriessen, Jaap van der Bent, Charlotte Van den Broeck, Martine Cuyt, Marco Entrop, René Franken, Nol Gregoor, Wim Hazeu, Marsha Keja, Hans Keller, K. Michel, Marieke Rijneveld, Tom Rooduijn, Alfred Schaffer, Peter van Straaten en Nick ter Wal.
Omslag: Remco Campert, 1953.

De Parelduiker 2015/4 is op 29 september 2015 verschenen.

ISBN 978 90 5937 420 1 (ook via het CB bestelbaar).

192 blz. € 19,99. Abonnement (5 nummers p.j.) € 49,90. Digitaal abonnement (pdf) € 34,90.

De Parelduiker is een uitgave van de Stichting Het Oog in 't Zeil i.s.m. Uitgeverij Bas Lubberhuizen en wordt financieel ondersteund door het R.O. van Gennep Fonds en de Stichting Vrienden van De Parelduiker. Redactie Hein Aalders (eindredactie), Marco Daane, Marco Entrop, Marsha Keja, Menno Voskuil en Thijs Wierema.

www.parelduiker.nl

2.3. Oproep: Lekker Nederlands

[ingezonden mededeling van Esther Mouws, Talpa TV]

Voor het televisieprogramma Lekker Nederlands zijn we op zoek naar Neerlandici!

Ben jij neerlandicus, studeer jij Nederlands of journalistiek of spendeer jij uren aan het schrijven van (song)teksten, kortom heb jij een grote affiniteit met de Nederlandse taal? Dan zoeken wij jou! Jij kunt deel uitmaken van het publiek van deze nieuwe show en zo een doorslaggevende rol spelen binnen het programma. Het publiek kiest namelijk

gedurende de show de beste hertalingen en bepaalt zo elke aflevering welk schrijversduo er met de winst vandoor gaat.

Lekker Nederlands, de muziekshow met **Nick & Simon en Jurk!** draait volledig om de Nederlandse taal. Grote hits en klassiekers worden door de duo's hertaald en een potentiële nieuwe hit is geboren.

Heb jij interesse? [Geef je dan op!](#)

2.4. Bordewijkjaar 2015

In 2015 was het 50 jaar geleden dat de beroemde Nederlandse en bovenal Haagse schrijver Ferdinand Bordewijk is overleden.

F. Bordewijk (1884-1965), auteur en advocaat, is bekend van zijn romans *Blokken*, *Bint* en *Karakter* uit de jaren dertig van de vorige eeuw. Nog steeds, tachtig jaar na verschijnen, wordt naar *Bint* verwezen als het gaat om (het gebrek aan) orde, tucht en autoriteit van de leraar in de klas, en staat *Karakter* voor de mogelijkheid om met zelfdiscipline en doorzettingsvermogen je doel te bereiken, ondanks de tegenwerking van zelfs je eigen vader.

Informatie over Bordewijk en de activiteiten rond het Bordewijkjaar is te vinden op de site van het [genootschap](#)

2.5. Schemerarchieven (9)

[Onder de blauwe oneindigheid](#)

2.6. De werkbank (9)

Lucebert [aan het woord](#)

*Reacties, opmerkingen en bijdragen
(en natuurlijk ook e-adreswijzigingen) naar:
Wim Klooster of Guido Leerdam,
wgk@xs4all.nl of guido.leerdam@wolmail.nl
www.ivnnl.com*

INTERNATIONALE VERENIGING VOOR NEERLANDISTIEK